

Dave Duncan
AUKSUOTA GRANDINĖ
Fantastinis romanas

Siaubingas magiškas Saitų ritualas, - kai monarchas ar jam prilygintas asmuo kardu praduria savo pavaldinio širdį, tačiau jo nenužudo, o tik amžiams padaro ištikimu tarnu, Durklu, - praktikuojamas karalystėje jau kelis šimtus metų.

Tapęs Durklu, jaunasis fechtavimo genijus Diurandalis tikisi ginti savo valdovą nuo priešų, monstrų ir pražūtingos magijos. Tačiau lemtis nėra jam palanki: karalystė skęsta išdavysčių, burtų, turtų ir nežmoniškų apeigų liūne. Ir žmogus yra per silpnas visa tai nugalėti...

Iš anglų kalbos vertė JUSTINA LAURINAVIČIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
435 tomas. Serija įkurta 1990m.

Dave Duncan - THE GILDED CHAIN

New York, Del Rey Books, 1998

Copyright © by Dave Duncan, 1998

Cover art copyright © by Todd Lockwood, 2003

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2008

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2011

PROLOGAS

Didysis Magistras atrodė net vyresnis už Skvairą, tačiau jo tvirto stoto metai nepalietė. Jis, kaip ir prie diržo kabantis kardas, tebebuvo mirtinai pavojingas. Berniukui niekada anksčiau neteko matyti tokio karingo žvilgsnio, bet vaikas sugebėjo nė nevirptelėti, šurpioms plieninėms akims įsmigus į jį. Pasistengė sutikti tą žvilgsnį abejingai, mėgindamas niekuo neparodyti skrandį surakinusios ledinės tuštumos. Visą laiką, suaugusiems kalbant apie jį, stovėjo tylėdamas, rankomis maigydamas kepurę. Anksčiau jis niekada nebuvo matęs taip besielgiančio Skvairo: tas mėgino įsiteikti Didžiajam Magistrui, kaip jo perekšlė žmona stengdavosi įsiteikti jam.

Berniukas tikėjosi pamatyti garsiojo Aironholo pilį, tačiau teisvydo krūvelę Starkmuro dykynėje išsibarsčiusių statinių - juodos akmeninės sienos, stogai, dengti juodu skalūnu. Viduje viskas atrodė dar vargiau: plikos sienos, lentinės grindys, medinės lubos. Švilpaujantis šaltas vėjas, per vieną neįstiklintą langą įsibrovęs vidun, per kitą veržėsi laukan. Du dide-

li krėslai, stalas, knygų lentyna, židinytis - toks švarus, jog negalėjai patikėti, kad jame kada nors liepsnojo ugnis. Vargu ar kalėjimo kamera būtų apstatyta kukliau. Jeigu tai Didžiojo Magistro kambarys, kaip tada gyvena mokiniai?

- Smarkus! - kalbėjo Skvairas. - Visiškai nevaldomas. Abejoju, ar ir jūs pajėgtumėte padaryti tikrą vyrą iš tokio nenaudėlio, - nieko neslėpdamas jis papasakojo visą berniuko gyvenimą, nuo pat gimimo nuodėmėje iki mėginimo pabėgti vos prieš savaitę, nepamiršdamas paminėti, kad už tai jis buvo nuplaktas. Regis, nepraleido nė vieno jo prasižengimo. Taip arklio neparduosi. Po visų šių ydų išvardinimo jo tikrai nepriims. Įspirs į užpakalį ir išsiųs namo į Dimplširą.

Baigęs gerti vyną, Didysis Magistras pastatė taurę ant stalo.

- Būkit geras, palaukite už durų, kol aš pasikalbėsiu su berniuku.

Nuleidęs galvą vaikas žiūrėjo, kaip Skvairas atsistoja, žemai nusilenkia ir išeina. Kodėl jis vilkina laiką? Kodėl jų abiejų neišvaro ir visko neužbaigia?

Geležimi kaustytos durys triukšmingai užsi-

darė.

Jam nepasiūlė sėstis į likusį tuščią krėslą. Vėl sutikęs siaubingų plieninių akių žvilgsnį, jis įsitempė, stengdamasis nesimuistyti, net neryti seilių. Keletą ilgų minučių Magistras tylėjo.

- Kodėl pavogei ponį? - pagaliau paklausė.

- Jis mano. Mama padovanojo prieš... Seniai. Senis niūriai šyptelėjo.

- Jis toks mažas, ar ne greičiau būtų buvę eiti pėsčiomis?

Berniukas gūžtelėjo pečiais:

- Pėsčiomis jie visada mane sugaudavo. Maniau, gal taip sukloidinsiu šunis.

- Vertėjo pamėginti, - pritarė Didysis Magistras. Jis kyštelėjo kairę ranką į liemenės kišenę ir išsitraukė nedidelį maišelį. Maišelis skimbčiojo. Kas dar? - Šių pinigų tu negausi - pasiimsiu juos atgal. Padėk kepurę ant stalo.

Berniukas baimingai pakluso.

- Grįžk, kur stovėjai. Gaudyk!

Vaikišcias sugavo monetą. Nieko sau!

- Ar gali įmesti ją į kepurę? Gerai. Pasiruošęs? - Dar viena moneta.

Berniukas pagavo ir šią, ir antroji moneta atgulė šalia pirmosios. Kita nuskrido toliau.

Dar kita - aukščiau, tad jam teko pasišokėti, - jau skriejo dar viena, ir jis vienu metu ir mėtė, ir gaudė. Netrukus berniukas jau nėrėsi iš kailio, gaudydamas ir mėtydamas monetas abiem rankom.

Šaudymas pasibaigė. Visas monetas iki vienos jis sumetė į kepurę.

- Įspūdinga. LABAI įspūdinga!

- Dėkoju, pone, - nėra jau taip sunku. Beje, tai tik žaidimas.

- Vadink mane Didžiuoju Magistru. Tavo senelis nemelavo, sakydamas, jog esi vikrus. Bet kai kur jis buvo netikslus, tiesa? Nors sąmoningai nieko neiškraipė. Ar tikrai taip buvo?

Berniukui labai norėjosi lyžtelėti sukepusias lūpas. Kokių reikėtų apsimesti - labai blogu ar kvailu? Senis, regis, sugeba iškart atpažinti melą, tad kvaila būtų net mėginti...

- Mergina, Didysis Magistre. Iš tikrųjų tai padariau ne aš.

Senis linktelėjo:

- Supratau iš tavo reakcijos. Visa kita ne taip ir svarbu - tiesiog sukaustytos sielos požymiai. Bet prievarta prieš moterį - kitas reikalas. Vis dėlto tu paklusniai priėmei bausmę. Kodėl?

Todėl, kad aš kvailys!

- Jis - servo sūnus, tad būtų pakartas. Ji tik išsigando, jis nieko nespėjo padaryti.

- Įsivaizduok, kad kitą kartą jis ką nors išprieivartaus. Ar dėl to nebūsi tu kaltas?

- Nemanau, jog jis tikrai nuodėmingas, Didysis...

- Atsakyk į mano klausimą.

Berniukas galvojo neilgai.

- Taip, būsiu.

- Ar gailiesi, kad taip pasielgei?

- Ne, Didysis Magistre.

- Kodėl ne?

- Todėl, kad manau, jog jis nėra tikras nusidėjėlis, Didysis Magistre.

- Toks tavo sprendimas. Gerai. Ką gi, renkiesi tu - ne aš, ne tavo senelis. Tu pats. Jei panorėsi likti, aš tave priimsiu. Jei ne, pasakysiu tavo seneliui, kad man netinki. Pespėju: prasidės visai naujas gyvenimas. Visiškas paklusnumas. Gyvenimas bus sunkus, ir neatsitiktinai: silpnų bei minkštakūnių mums nereikia. Pirmomis savaitėmis tu net vardo neturėsi; būsi paprasčiausias Šunytis, žemiausias iš žemiausių. Kiekvieną minutę gali išeiti - daugelis išeina - bet mums nerūpės, kas tau atsitiks paskui. Uždarysi šiuos vartus tuščiomis ir niekada ne-

begrįši.

Kita vertus, jei ištersi pasiruošimo laiką, vi-suomenėje užimsi gana garbingą vietą. Galbūt gyvensi rūmuose, tapsi šio pasaulio geriausių fechtuotojų rinktinės brolijos nariu. Tačiau vi-siško paklusnumo gyvenimas tęsis. Tarnausi Karaliui arba tam, kam jis tave skirs. Tavo no-rų niekas nepaisys. Tad sprendimas, kurį tu dabar priimsi, taps, galima sakyti, paskutiniu-ju tavo paties valia priimtu sprendimu.

Tiesą sakant, ir pačiu pirmuoju. Berniukas nesitikėjo, jog jam apskritai bus pasiūlyta rink-tis.

- Ar norėtum ko paklausti? - pasiteiravo Di-dysis Magistras.

- Kas man išrinks naująjį vardą?

- Tu pats. Paprastai renkama iš buvusių Durklų sąrašo, nors retsykais leidžiama pasi-rinkti ir kitokius vardus.

Viskas daug teisingiau, nei jis manė. Jeigu dabar išeis, taip ir nesužinos, ar taps tikru vy-ru. Būti Šunyčiu Aironhole vargu ar blogiau, nei išsigimėliu neturtingoje, jokios socialinės padėties neužimančioje giminėje. Alternatyva - geriausiu atveju tapti kokio nors amatininko ar pirklio mokiniu, kitaip - menkysta. Be to,

Šunytiš - juk neilgam.

- Aš noriu pasilikti, Didysis Magistre.

- Nesukubėk. Tu daug ko nežinai. Klausinėk arba paprasčiausiai gerai pagalvok apie tai. Turi penkias minutes.

- Nereikia, Didysis Magistre. Aš noriu likti.

- Priimant tokį sprendimą, skubotumą galima vadinti lengvabūdiškumu.

- Aš neabejoju savo sprendimu, Didysis Magistre.

Šiurpios akys prisimerkė.

- Jeigu jau būtum kandidatas, šį atsakymą vertinčiau kaip įžūlumą.

- Suprantu, Didysis Magistre, - vienintelis nepavojingas atsakas.

Senis linktelėjo:

- Labai gerai. Tu priimtas. Šunyti, eik ir pasakyk už durų laukiančiam žmogui, kad keliautų sau.

HARVESTAS

1

- Išdavystė, - sušnypštė Kromanas. Šį žodį jis tarsį iškosėjo, jausdamas didžiulį pasitenkinimą. - Išdavystė! Tavo klasta pagaliau atsiskleidė. Įrodymai perduoti Karaliui. - Jis nusišypsojo ir lyžtelėjo sukepusias lūpas.

Žmogus - vėdaras!

Rolandas įsivaizdavo, kaip jis stveria savo kardą ir smeigia Kromanui, suvaro jį lig pat rankenos, paskui ištraukia - įdomumo dėlei suknelėjęs šonu. Tai būtų tikrai naudinga visuomeninė veikla, kurią jis praktikavo prieš daugelį metų... tačiau kiltų didelis triukšmas. Visoje Eiraniijoje pasklistų gandas, kad asmeninį Šivijalio Karaliaus sekretorių užkapojo jo lordas kancleris. Kelių sostinių dvariškius ištikėtų isteriško juoko priepuolis. Lordui Rolandui reikia suimti save į rankas. Nors toji mintis maloni.

Žiemos vakaro sutemos tirštėjo. Stalas apverstas popierių šūsnimis, tuzinas prašytojų laukė priimamajame, tam juodai vilkinčiam pelėsiui jis paprasčiausiai neturėjo laiko.

Kantrybės!

- Gerai žinai, pone Sekretoriau, kad panašūs gandai pasigirsta kas porą metų - apie mane, apie tave, apie kitus karaliaus ministrus. - Tikėtina, kad didžiąją dalį šių istorijų paskleisdavo pats Ambrozias, bet jeigu kancleris pasakytų tai Kromanui, tas būtinai jį apskųstų. - Jo Didenybė turi svarbesnių reikalų, nei klausytis tuščių tauškalų. Gerai jau, nori pasakyti ką nors svarbaus?

- Ne, lorde Kancleri. Tau nenoriu. - Kromanas neslėpė savo džiaugsmo; jis tikrai kažką rezga. Net jaunystėje, būdamas Juodųjų Rūmų inkvizitoriumi, jis kėlė pasibjaurėjimą - ausis ištempęs ir šnipinėjantis, visur kaišiojantis nosį ir klastingas, šmeižiantis kiekvieną, kurio nepajėgė sunaikinti pats. Dabar, metų išblukintomis akimis bei plaukais, voratinklių pluoštais išdrikusiais iš po juodos kepės, jis panėšėjo į lavoną, bangų išmestą ant kranto. Bet būdavo dienų, kai Kromanas atrodydavo dar prasčiau. Net Karalius, kurio sąžinės balsas nedažnai prabildavo, už akių jį vadino "žiurknuodžiais". Ko gi jis šįkart slaptai džiūgauja?

Rolandas atsistojo. Jis visada buvo aukštesnis bei stambesnis už šį rašėivą, ir metai nieko nepakeitė.

- Nekviesiu sargybinių, pats tave išmesiu. Aš neturiu laiko tavo žaidimams.

- Aš irgi neturiu. Pagaliau žaidimai baigėsi, - švytėdamas lyg mažylis, laukiantis, kol motina išvynios jai paruoštą dovaną, Kromanas padėjo ant stalo laišką. Jis tikrai kažką rezgė.

Prie durų sėdėjęs Kvorelas nustebejęs pakėlė akis nuo knygos. Nors abiejų vyriškių balsai skambėjo ramiai, kanclerio Durklas instinktyviai pajuto pavojų.

Jau trisdešimt metų Rolando veidas neišduodavo jokių emocijų; ir dabar jis neketino rodyti silpnumo. Abejingai paėmė paketą, perskaitęs, jog tas adresuotas asmeniškai Voterbijsko grafui Rolandui, Baltosios Žvaigždės Kavalieriui, Ištikimojo ir Senojo Karaliaus Durklų Ordino Riteriui, ir taip toliau, ir panašiai, ir atspauduotas asmeniniu spaudu. Nors jokių kitų Aukščiausios Valdžios požymių nesimatė, šis keistokas rinkinys leido nuspėti laiško turinį anksčiau, nei kancleris ryžtingai durklu perlaužė spaudą ir išvyniojo pergamentą. Parašytas įmantriu raštu, tekstas buvo paprastas bei aiškus:

...tuo paliepiam... netenka Aukščiausios Tarybos nario pareigų... būti pasiruošęs paaiškinti dėl...

Atstadydinimas!

Pirmiausia jį užklupo palengvėjimo jausmas: pagaliau galės nusimesti visus rūpesčius ir grįžti į Aivivolžą pas žmoną, kuriai niekada neskyrė tiek laiko bei meilės, kiek ji nusipelnė. Antroji mintis buvo: Kromanas, kuris to paties įsako nurodymu pakeis jį, nesugebės susitvarkyti su naujomis pareigomis.

Jis žvelgė tolyn bereikšmiu žvilgsniu, o galvoje viešpatavo chaosas - tarsi aplink būtų iškilusios džiunglės. Stebėtis, be abejo, nebuvo kuo. Ministrai Ambrozui IV pabosdavo taip pat kaip žmonos bei meilužės. Karaliui pasidarydavo nuobodu, jis ieškodavo ko nors nauja. Ypač dabar, kai mėgino susigrąžinti prarastą populiarumą, savo kaltes suversdamas žmogui, klusniai įgyvendinusiam jo politiką. Ištimi- mybę paprasčiau priimti, nei dovanoti.

Tarsi tyliai ir gracingai lanko templeį įtempiantis lankininkas, Kvorelas atsistojo. Paskutines dvi dienas vargšelis prasėdėjo susirietęs ant suolo prie durų, sklaidydamas romanti- nių eilių rinkinį ir kvaišdamas iš nuobodulio. Pamatęs, jog paskutinis lankytojas beginklis, nebekreipė į jį dėmesio. Dabar staiga pajuto: kažkas čia ne taip....